

Éljen május elseje, a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napja!

VILÁG PROLETARIAI EGYESÜLETÉK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 4096. szám

Szerda, 1958. április 30

4 oldal, 20 ban

MÁJUS 1.

a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napja

„Valamennyi munkás testőri szilárd egysége az egész dolgozó és elnyomott emberiség javának és boldogulásának egyetlen biztosítéka. Május elsején... minden ország munkásai seregszemlét tartanak erejük felett és még szorosabb egységbe tömörítik soraikat a szabadságért, egyenlőségért és testvériségért való járadhatatlan és rendíthetetlen új harc érdekében.”

V. I. LENIN

A munkásosztály nagy tanítómestereinek szavai mindennél világosabban mutatnak rá május 1., a világ minden országában élő munkások testvérisége, a dolgozók nemzetközi ünnepének, a proletár internacionalizmus e nagyszerű megnyilvánulásának jelentőségére.

Közel hét évtized telt el azóta, hogy a világ dolgozói egyre fokozódó lendülettel, mind nagyobb tömegekben ünneplik meg a dolgozók nemzetközi összefogásának napját.

A hét évtized során számos olyan esemény játszódott le, mely gyökeresen megváltoztatta a világ arcát. Az egykor elnyomott, kizsákmányolt munkásosztály ma már a földkerekség egyenlőségét saját kezébe vette sorsának irányítását és mindörökké megszűntette az embernek ember általi kizsákmányolását.

Az állandóan fejlődő, erősödő szocialista világrendszer létrejöttével, mely korunk másik jellegzetessége, hogy beköszöntött a gyarmati rendszer felbomlásának időszaka. Az ázsiai népi demokratikus államok sokszáz milliói lakosságuk kívül, több mint 700 millió ember zúzták a gyarmati iga lármáját és alkotott független, szuverén államokat, melyeknek sok évszázadon keresztül nyomorban, tudatlanságban tartott népei feltartóztathatatlanul rátértek a haladás útjára.

Állandóan erősödik és szélesedik a kommunista- és munkáspártok befolyása a kapitalista államokban. A legszembetűnőbb jelek napról-napra inkább látják, hogy a kommunista pártok azok, melyek következetesen harcolnak a dolgozó tömegek jogos követeléseinek valóra váltásáért, az elnyomott népek felszabadításáért, az emberiség jövőjét fenyegető háborús veszély megszüntetéséért.

A sztrájkok, munkabeszüntetések száma szintén nőtt a kapitalista országokban és egyre szélesebb tömegeket ölel fel.

Mérfeljeve korunk társadalmi életének jellegzetességeit, nem hagyhatjuk figyelmen kívül a népek millióinak egyre élénkebb érdekfeszítését, egyre tevékenyebb bekapcsolódását a világtörténelmi eseményekbe. Végérvényesen elmultak azok az idők, mikor a dolgozó tömegek néma szemlélőként, vagy akaratlanul bábokként, ágyutöltelekként szolgálták a hatalmasok céljait, amikor „róluik, nélküliük” döntöttek azon kevesek, akik a világ sorsát saját kényük-kedvük szerint akarták irányítani.

A világ dolgozóinak sokszázmilliói tömegei egyre fokozódó erővel halatják szavukat és arra a hangra — akarva, nem akarva — fel kell figyelniük azoknak is, akik a kapitalista országok politikáját irányítják.

A népek leghőbb vágyát ma egy szóban foglalhatjuk össze: béke! A Szovjetunió tettében megnyilvánuló következetes béképolitikája — az atom- és hidrogénfegyverekkel folyó kísérletek egyoldalú beszüntetése, a csúcstalálkozó összehívására irányuló erőfeszítések, — szembeállítva az imperialista hatalmak esztelen, a világot a háborús szakadék szélére sodró bünsz politikájával — a hidrogénbombával megrakott amerikai repülőgépek „légi őrártai”-val, a csúcserővel meghúzózkodás célzó állásfoglalásával, — napról-napra inkább meggyőződik a józan gondolkodású, becsületes emberek tömegeit arról: ki viseli a szívén a népek békés jövőjét és ki vesélyeztetni azt.

A Szovjetunió, a szocialista országok békés külpolitikájának sikerét és tekintélyét nagymértékben alátámasztják azok a múltban példátlan eredmények, melyeket a Szovjetunió vezetett hatalmas szocialista táborban

egyesült 13 népi demokratikus ország dolgozói gazdasági életük fejlesztésében elérték. Így csupán a második világháború utáni években több mint négyszeresére emelkedett ipari termelésük színvonalát. A kapitalista tábor országaiban ezalatt mindössze kétszeresére növekedett az ipari termelés. A termelés fejlődésének ütemében mutatkozó lényeges eltérés az eredményezte, hogy a szocialista tábor országai számos felett kapitalista országot maguk mögött hagytak. A szocialista országok iparának zökkenésmentes, egyre gyorsabb ütemű fejlődése kétségtelenné teszi, hogy a következő évtized alatt a szocialista tábor ipari termelése elérje, sőt túl is haladja a válságoktól, depresszióktól megrázkódalt kapitalista világ termelését.

Közismertek azok a kimagasló eredmények, melyeket a Szovjetunió és a szocialista tábor többi országának dolgozói az utóbbi időben gazdasági és kulturális téren elérték.

Az elmúlt évtizedben a szovjet tudomány és technika páratlan sikereket ért el. A földréz közti ballisztikus rakéta, az első mesterséges holdak felbocsátása vitathatatlanul az első helyre állította a világon a szovjet tudományt. Ezek a sikerek nemcsak a szovjet tudomány, de a szovjet társadalmi rend világgrazáló diadalát jelentik, azét a társadalmi rendet, mely felszabadította a dolgozó milliókat minden alkotó erejét a kizsákmányolás, az elnyomás, a nyomásztó gondok béklyóiból és megteremtette a nép, a haladás szolgálatába állított tudomány szabad, korlátlan fejlődésének előfeltételeit.

A szocialista tábor valamennyi országa dolgozóinak sikerei a gazdasági, társadalmi és tudományos élet minden területén a szocialista tábor szakadatlan erősödését, nemzetközi súlyának állandó növekedését eredményezik.

Hazánk, a szocialista tábor többi országával együtt, a fejlődés fellelő útján halad. A román nép jogal büszkélkedhet a népi hatalom éveiben elért nagy eredményeivel. Románia — amelyet a burzsoá-földesuri rendszer hosszú időn át elmaradottságban tartott — teljes fejlődésben levő ipari, agrár államává változott. Hazánk gazdag természeti kincsei ma már nem a kevés kiváltságos, hanem a dolgozó milliók javát szolgálják. Az államhatalom szilárdan a dolgozó nép kezében van, állandóan erősödik a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége, a proletariátus diktatúrájának alapja. Erősödik a román nép és a nemzeti kisebbségek testvéri együttműködése.

Az utóbbi négy év alatt hazánkban több mint száz gyár és üzem épült. Kiragadták elmaradottságából mezőgazdaságunkat, melyet évről-évre több traktorral és korszerű mezőgazdasági géppel szerelnek fel. Az RMP II. kongresszusa után jelentős sikereket értünk el a mezőgazdasági szocialista átalakításban. Ma, országunk egész mezőgazdasági területének 52,4 százalékát a szocialista szektor képezi. Tartományunkban a szocialista szektor a mezőgazdasági terület 76 százalékát alkotja és a parasztsáladók 64 százaléka a mezőgazdaság valamelyik szocialista egységébe tartozik.

A kultúra egyre inkább a dolgozó tömegek javát szolgálja.

A tömegek rendíthetetlen ragaszkodása a népi demokratikus rendszerhez, az az elhatározásuk, hogy valóra váltják a haza felvirágoztatásának és a dolgozók élete javításának érdekét szolgáló pártpolitikát, — hatalmas méretekben jut kifejezésre azokban a lelkesítő eredményekben, melyeket a munkások, technikusok és mérnökök a szocialista versenyekben elérték.

Városunkban a December 30 gyár által május 1 tiszteletére kezdeményezett versenyhez Arad legelőbb üzeme csatlakozott és vállalatát valamennyien teljesítették, illetve túteljesítették. A December 30 gyár például április 25-ig 18.797 kiló fonalat és 144.701 négyzetméter szövőanyagot gyártott tervén felül. Arad

legelőbb vállalata határidő előtt teljesítette az év első négy hónapjára szóló tervét.

A takarékosági akció keretében az aradi CFR főműhely dolgozói több mint 35.000 kiló nyersanyagot takarítottak meg és 101 tonna öcskavasat gyűjtöttek össze.

Országunk munkásosztálya, dolgozó parasztsága, néphez hű értelmisége, hazánk minden nemzetiségű dolgozója úgy köszöntötte május elsejét, hogy még szorosabb egységbe tömörült kipróbált vezetőink, a párt köré. Dolgozó népünk tudatában van annak, hogy az új szocialista élet megteremtéséért folyó harcban minden sikerét annak köszönheti, hogy élén biztos vezetőként a Román Munkáspárt áll. A párt vezetőségének állandó erősödése a társadalmi és politikai tevékenység minden területén, a párt ideológiai-szervezeti egységének, a tömegekkel való kapcsolatának megerősödése, az a hűség, amellyel pártunk a marxi-lenini tanításokat országunk sajátos feltételeire alkalmazza — ezek a szocialista építés hazánkban való győzelmének zálogai.

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének legutóbbi ülésén a román nép ismét állást foglalt az atom- és hidrogénfegyverekkel való kísérletek beszüntetése, a nemzetközi feszültség csökkentése mellett.

Népünk támogat minden, a nemzetközi feszültség csökkentésére szolgáló kezdeményezést és határozottan visszautasít az ország belügyibe való beavatkozásra irányuló minden kísérletet. Meg van győződve arról, hogy a világ népeinek ébersége és közös harca révén minden lehetőség megvan az imperialista agresszorok bünsz terveinek megkérdésére, a nemzetközi együttműködés fejlesztésére.

A dolgozók szolidaritásának nemzetközi napja alkalmából, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége a következő felhívással fordult a világ minden országának dolgozóihoz: „Fogjunk össze minél szorosabb egységben a proletár internacionalizmus zászlaja alatt!”

Telefonon jelentik

A tavaszi mezőgazdasági munkálatokról

Márca

Az utóbbi napokban a mácsai kollektivisták és társult parasztok fokozott ütemben végezték a mezőgazdasági munkálatokat, hogy eredményekkel méltóképpen ünnepeljék május elsejét, a világ dolgozói

Menestoron

is teljes gőzzel halad a munka. A monostori dolgozó parasztok 909 hektár földterületből eddig 403 hektáron szántottak, illetve vetettek.

szolidaritásának napját. Eddig az 1200 hektár földterületből 780 hektárt szántottak és 900 hektárt vetettek (ebből 320 hektáron tengerit). A munkálatok során ki-tűntek: Ottlanc Dumit-

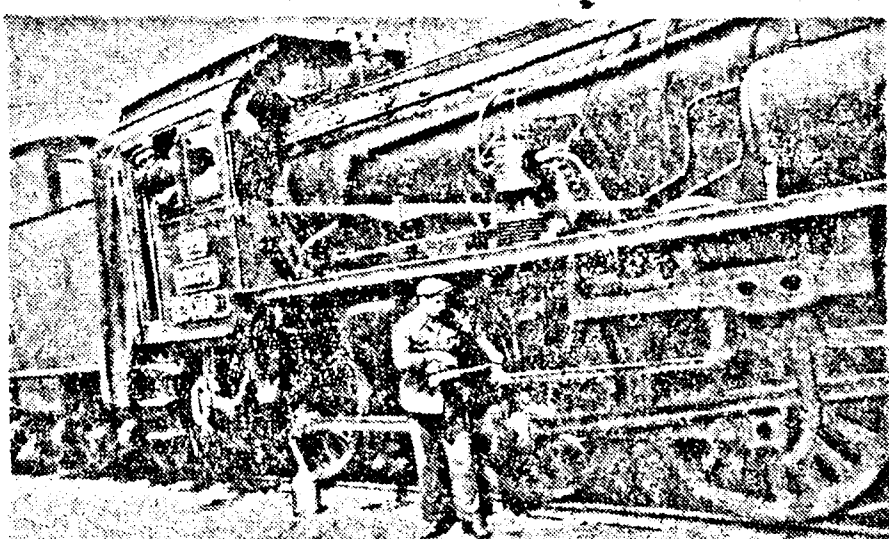
ru és Anghelina Gheorghie társult parasztok. Ugyanakkor a mácsai dolgozó parasztok az előirányzott 760 hektár paradicsom ültetvényből 533 hektárt vetettek be.

Menestoron

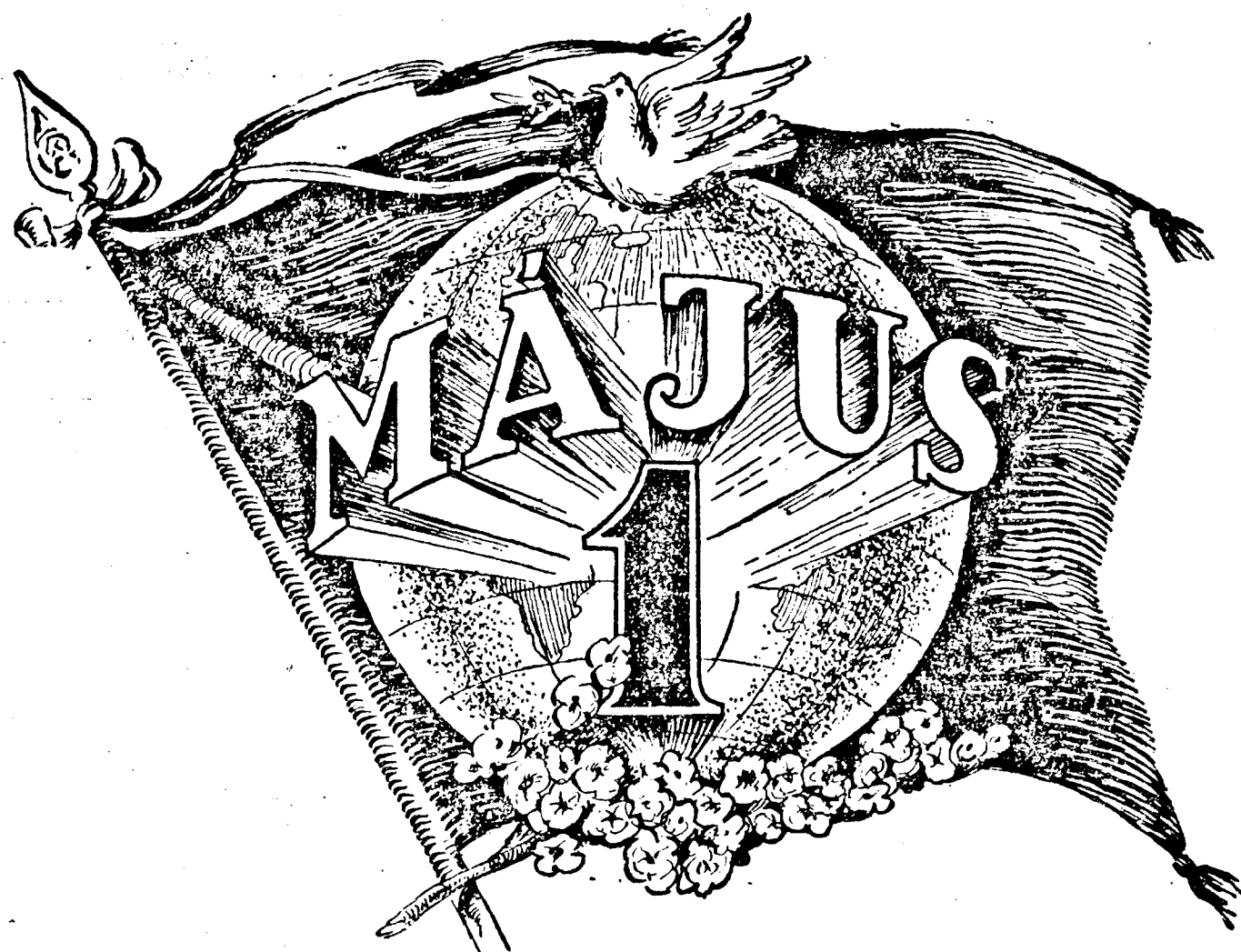
Egyes növények vetését (cukorrépa, napraforgó) 100 százalékban elvégezték. A mezőgazdasági munkálatok során számos kollektivistát és

társult paraszt látni ki, köztük elsősorban Varga András nevét említ-hetjük meg, aki hétfőn egymaga több mint fél hektárt vetett be.

UTRA KÉSZEN

Ilie Ioan élmunkás mozdonyvezető és fűtője, Jelescu Jean Gheorghe indulás előtt alaposan átvizsgálják a gépet.

DAN DESLIU:

MUNKÁSOK TAVASZA

Egy csendülő, kemény dalt most a kezdetekről
Szálljon a szíven át, akár a jügre szél,
ha roppant réteken s hegykupokon zenél,
s a lég minden zaja megriad, úgy remeg föl.

Csendüljön most a dal májusi hajnalokra,
elutársak szárnyaló lelkét dalolja ki,
s proletár ünnepe, mely zeng a tavaszi
szerszámok és gallyak dúz teljében lobogva!

Ti hű testvéreim álomokban és robotban,
legyen szilárd a szív, s legyen kemény a váll
az új áldvány előtt, amelyből im kiszáll
az új visszhang, s a nyílt látóhatárba robban!

A munkahelyet itt fény s deszka tölti meg,
tekintetünk a láng, csengő szavunk a csákány,
dolgozzunk bu s öröm játékos változásán
s bontsuk ki zárt szívetekből a rejtett kertetek...

Mert úgy ragyog a nap és annyi derű lebben,
s oly dúz az égi kék, amelyről zeng a húr,
s oly frissen szól a föld s úgy visszhangzik, vadul,
a zúgó motorokban s az ujjongó tömegben!

Fűtő, furós, vasas — ma mind feléd futunk,
elutárs, te mestere a szerszám énekének,
hogy mind egy dalba forrjon a szárnyas, büszke lélek,
s úgy zengjék vörös zászlós, proletár májusunk!

Fordította: KARDOS LASZLÓ

Igy köszöntik az ünnepet

Gvermekkoromtól fogva járom az utcákat. Ismerem a város minden zegé-zugát. Láttam akkor is, amikor a háború megtépázta, láttam vérezni és remegni. Hallottam jajongását és panasztát... akkor, amikor egész századok menekültek az állomás felé síró asszonyok szípgóságától és a katonazenekar érces indulónak hangjától kísérve. Hallottam a katonavonatok dübörgését, láttam bucsu-csókot, hervadó virágszirmokat, üszkös falakat és hallottam: a gyilkos, romboló bombák süvítését. ...Ekkor láttam újjászületni a várost. A háború befejezése után orgonát szedtünk édesanyjainknak. Illatos,

szagos orgonát. Láttam erősödni, fejlődni szülőhelyemet: Aradot.

...Azóta 14 esztendő telt el. Tizen-négyszer nyitlak az orgonák, tizen-négyszer toppantunk édesanyjaink elé az illatos csokorral.

Erről szeretnék írni: a tizennegyedik tavaszról.

Az utcán szeszélyes tavaszi szél zug. A nap harcolt viv a felhőkkel, mindenáron át akarja törni őket. Itt-ott sikerül is. Bennem izzik, susterog az ünnep sejtelmes varázsa. A hangszórókból kedves dallamu muzsika libben a szellő szárnyára, azon gönyölődik, csavarodik tovább a messzebe.

Zöld-fűzér övezi a néptanács épületének tornyát. S ott lent nagyon magasan, az ember ötagu csillaga villog a reggeli fényben. Elérkezett a reményesség ünnepe — a zöld rétek, susogó szelek, tarka virágok bontakoznak ki álmukból ezen a napon. Reményt és bizakodást, békét, békét, békét hirdet ez a nap.

Egy nagy csepp a tengerben

Már napokkal ezelőtt irtam Ignat Constantint, a G. Dimitrov-gyár kiváló brigádfelügyelőjét. Husz vagon felső fémvázának az elkészítését vállalta. Mindezt tervén felül. Ilyen merész vállalkozás itt még nem volt. Hogy mi készítette erre? A válasz egyszerű: a legnagyobb erény, a leg-szebb tulajdonság: az emberség.

Ugy találom nekidőlve az egyik vagonnak.

— Min gondolkodik?

— Az ünnepen — mondja egyszerűen.

— Itt van a küszöbön, kopogtat. Elmosolyodik.

— Csak én nem értem még a küszöböz.

A tiztonnás daru vijjogva húz el felettünk. Acélkarmaiban egy vagon szorít. Ugy viszi, mint egy ajándékot. Olyan megáll, szépen leereszti. Ignat Constantin félszemmel oda sandít.

— A magáé? — kérdelem.

— A miénk.

— Utolsó?

— Nem, négy kettő van hátra s akkor én is odaérek az ünnep küszöbéhez. Teljesítem felajánlásomat.

Gomblyukában gyöngyvirág virít.

— Szereti a virágokat?

— Az utolsó vagonra tűzöm! Es elset...

Aki könyvet irt munkamódszeréről

A December 30-gyár előtti parkban hangszórók ontják a zenét, a szövődében csatlógó gépek az anyagot. A kettő jól megír egymással. Az egyik a szívhez szól, a másik a munka himnuszát zengi.

Ünnepi műszak?

A neve az, de jelentősége több ennél: versengés, hogy boldogabbá tegyük a holnapot... Roger Vailland neves francia riportert és regényíró néhány év előtt regényt irt a Clusot-i Letourneau és Empoli rt. textilüzeméről, amelynek munkásai harcoltak a termelékenység emelése ellen, mert a kényerükbe került... nálunk a termelékenység emelése több kényeret jelent, itt azért folyik a harc. Ott lezárta Pierre Amable-t, mert trunult és szervezkedett. Itt Chincisan Lucia könyvet irt munkamódszeréről, amelynek mindenki örült és amelyet rövidesen ki is adnak.

Ott áll előttem a 19 éves lány, szöke fűrtje arcomat surolja, amint a fülembe kiáltja:

— Csak 25 százalék normán felül.

— S mennyi lesz?

— Valamivel több: 30 százalék.

...Tovább, tovább. A fonóda 109,3 százalékban, a szövőde 108,1 százalékban teljesítette tervét az ünnepi műszak alatt.

Milyen messze van Clusot tőlünk, a mi valóságunktól! Milyen jó érzés arról írni ami itt nálunk van, s milyen nehéz arra gondolni, hogy ott, Franciaországban vér folyt azért, amiért itt kitüntetik a munkásembert.

Aki nem öregszik

Schneider Adámmal beszéllek a I. Ranghet gyárban.

— Kéves — mondja — nagyon kevés, nem ment úgy, ahogy én szerettem volna.

Szerénykedik,

Fent azt mondták, hogy az ünnepi műszak alatt 128 százalékos teljesítést ért el. Többet mint sok fiatal.

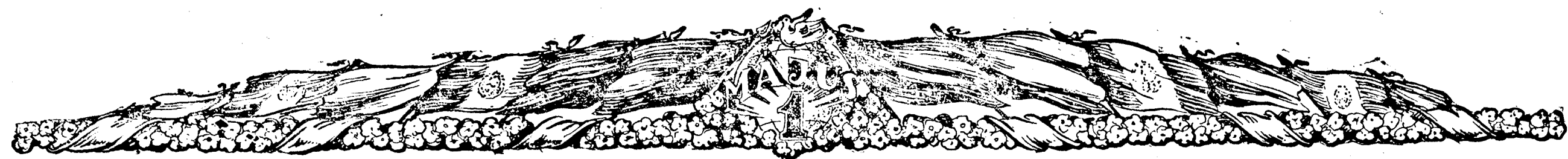
Ott áll a gép mellett. Nem néz ki többnek 30 évesnél.

Az eredménye is erről beszél.

... Lám milyen kellemes visszajönni a fellobogóztól városom. Az egyik sarkon látom a fiamat, az anyjával megy a napközibe. Kezében kis vörös zászlót lobogtat. Mindössze három és fél éves.

O is várja az ünnepet...

B. Z.

Jegyzetek a hagyományos május elseji tavaszi tárlatról

Ma délután nyílik a Tartományi Múzeumban és a Képzőművészeti Alap aradi fiókjának csarnokában az aradi képzőművészek május elsejét köszöntő tavaszi kiállítása.

Minden esztendő tavaszán nemes hagyományként kiállításon üdvözlők Arad képzőművészei május elsejét, a dolgozók nemzetközi összefogásának ünnepét. A természet is új képeket tár a szemlélő elé s a rügyekből dúsvirágokat, illatokat fakaszt. Minden a megújulás örömeinek érzésével telik meg s mindenütt a születés és küzdeni akarás láza új tartalmak és formák beteljesedését hozza.

Ezt az életerős küzdést tudást és megújulást jelzi az aradi képzőművészek kikeleti bemutatkozása, a május elseje tiszteletére kapuit megnyitó tárlat.

A Tartományi Múzeum termeiben, a képzőművészeti osztály munkaközössége éppen a képeket, szobrokat rendezi. A kiállítás anyaga hiánytalanul együtt van már, s a kiállítók közül elsőnek győződködhetem a művek sorakozásában. Sok a munka még. Úgy kell arra, hogy a képek sajátosságuknak megfelelő helyre, fényre kerüljenek. A múzeum kis munkaközössége sok igyekezettel, tudással dolgozik. Viorica Marica, Ferenczy Irma és Baranyi Ferenc ennek a számos műalkotásnak „fő rendezői”.

Munka közben tudakolom a véleményeket. Viorica Marica, a tegnapotól szakembere ennek a kérdésnek, valóságos kis előadásba önti észrevételeit.

— Tulzd nélkül elmondható, hogy képzőművészeink nagyon sokat fejlődtek az utóbbi néhány hónap alatt. Januárban szervezték meg a tartományok közötti tárlatot. Azóta négy hónap telt el. Ez alatt az idő alatt az alkotás lázban és lendületben sok szép kép és szobor született. Új a művek tartalmi és — eddig az aradiaktól csak részben tapasztalt — esztétikai gazdagsága, a bátor formakeresés, mely azonban nem csap túlzásokba, a színskálák dúsa alkalmazása és az eddig elhanyagolt szatíra jelentkezése.

Es valóban, a kiállítás az aradi képzőművészek nagy nekilendülése.

A kiállításon nagyon sok a kompozíció, melyek szintetizmusra, a valóság összegezésére törekzenek. Stache Valentin szerint a legszembevetőbb eredmény:

— Már kevesebb az élettelen tájkép, a színek és vonalak begyakorlására alkalmas csendélet. Az ember érzelmeinek és gondolatokait elmélyítő kompozíciók vannak túlsúlyban.

Ennek a szocialista realizmus talajában gyökerező művészetnek legsebb kifejezői: Chirilovici Váson — vázlatos, de nagyon szép kompozíciója, Lucaci Simion Hordokészítő című festménye, melynek akarell-tanulmánya (alatta látható) sokkal gazdagabb és az alakok, színek elrendezésében jobban sikerült, mint a fölötté kéjgesszett olajfestmény.

Az általános fejlődésnek talán legsebbetűnőbb példája Baranyi Ferenc időszerű tematikájú Majális című

VITROEL EMIL: ANYASÁG

az öröm. Baranyi Ferenc megszabadult a csak sötét tónusoktól és mérsékelten merít már az új élet gazdag tónusvilágából.

A kiállításnak sokszínűsége és elevenessége ellenére közös egyenlőség, jellegzetessége: gazdag az aradi vonatkozás. Megnyilvánul ez a „helység”, Arad városának és a környékének tájrajzában. Büszkén dicsekedhetünk azzal, hogy lehet már egy kezdődő aradi iskoláról beszélni. Hajas Imre, Chirilovici Nicolae, Frenjiu Sever, Bickfalvi Nicolae és Patlak Sándor kedvvel ábrázolják a számunkra oly kedves hazai tájakat.

Nagyon érdekes és új a helyi érdekűségű szobrászat jelentkezése (Tolan Ioan: Román—szovjet barátok, A paulusi emlékmű-tervezetek, Brudascu Valer: Horia emléktérvezete).

A nagy társadalmi érzelmek, a hazaszeretet kifejezői ezek az alkotások. Söt méreteiknél fogva előrevetítik egy Arad város és környéke a képzőművészetben témájú kiállítás rendezésének lehetőségét a közeljövőben, amely ismét a hazafiság szép megnyilvánulása lesz.

— Új az, hogy a történelmi témák szinte hiányzanak a kiállításról, eltekintve Baranyi Ferenc 1907-es vázlatától — állapítja meg Viorica Marica. — Nagyon érdekesek Brudascu Valer szatirikus szobrocskái, melyek csak a sportnak élő és a művelődést elhanyagoló embert gúnyolja ki. Erőteljesek a portrék is. (Tolan Ioan, Soós István, Vitroel Emil művei).

Dicsőre méltó Vitroel Emil Anyaság című életnagyságú szobra, melyben az anyai érzelm szépségét örökíti meg (Stache Valentin, Stachenéval együtt a Képzőművészeti Alap üzenetében állították ki műveiket).

Beszámolómban nem törekedhetek teljességre, hiszen sok mindent el lehetne mondani még Stache Valentin Bombázás után témájú békeharcos képéről, vagy Stachené kedves gyermekportréiról. Annyi azonban bizonyos, hogy a fiatalok sok líraisággal festenek és a dusan pompázó színházakat kedvelik. A színskálát azonban mindenütt mélyíteni próbálják és távol áll tőlük az olcsó halászdíszat. Általában a formák tömörek és kifejezőek, még ha az érzelmeket fejezik is ki.

A kiállításon sok új tehetség bontotta szárnyát (Baranyi Ferenc és Buzgau Ioan). Az eredmény korántsem önmagából született. Ez a nagyon értékes és szép művelődési esemény a párt városi bizottsága és a néptanács művelődési osztálya tevékeny támogatásával és irányító tanácsai folytán alakult tart az életű napisugaraknak.

Képzőművészeink pedig a szocialista realizmus ragyogó fényében igyekezzenek szabadon szárnyalni új csúcok és magasságok felé.

Mózer István

Ernest Kaznovski:

MUNKÁSOK

VLADYIMIR MAIAKOVSKII:

Májusi dalocska

Elszállt telünk —
Zöld ág legyint.

Zöld ág alatt

együtt megyünk

Én is,

te is,

mi mind.

Szárítja vész a napon

Vig tavasz odakünt,

Mi boldogan s fiatalon

Megyünk!

Megyünk!

Megyünk!

Égők s virágzók

Plakátok, kartonok.

Biborszin zászlónk

Lobog!

Lobog!

Lobog!

Boldog az utca.

Füröszt a drága fény.

Megyünk dalolva —

Az oszlop, —

te,

meg én.

Fordította: BOROS BALINT

Régi harcok — régi május elsejék

1918

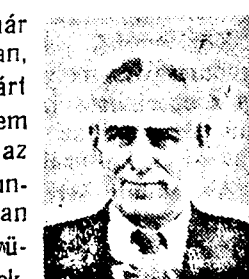
Tizennegyedszer ünnepeljük szabadságunkat május elsejét, a munkások nemzetközi szolidaritásának napját. Ilyenkor hasznos visszaemlékezni arra, hogy negyven esztendővel ezelőtt miként ünnepelték Aradon.

1918-ban is, mint azokban az időkben minden esztendőben, a hatóságok igyekeztek megakadályozni május elseje megünneplését. Végül is, bár kényszeredetten, de beleegyeztek az ünnepelésbe azzal a kikötéssel, hogy a dolgozók lemondanak a felvonulásról.

Az ünnep reggelén még alig pirkadt, amikor a város különböző pontjairól már jöttek a munkások családtagjaikkal együtt. Rövid idő alatt benépesedett a liget. Ot órák megérkezett a vagonjáratok fuvószenekara

Csillag Mihály

1929

1929-ben már nem a szabadság, sem pedig zárt helyiségekben nem engedélyezték az ünnepelést. A munkások azonban mégis ünnepi gyűlésre készültek.

Minden eshetőségre számítva elhatározták, hogy ha a hatóságok megakadályozzák az ünnepi gyűlés megtartását, a városban keresztül kivonulnak a csálai erdőbe, de ha ez nem sikerülne, akkor kisebb csoportokban, különböző utcákon indulnak az erdő felé és a városszélén, a legelősoron találkoznak. A sziguranca megzavarta az ünnepi gyűlést.

Ekkor a munkások kiadták a jelszót: irány a csálai erdő! A városban keresztül az Eminescu és a Kálvin János utcákon át akartak kivonulni. Az Eminescu utcában, a volt Fehér Kereszt szállodánál a rendőrség nagyobb erőt összpontosított és a munkásokat megtámadták. Sokan megsebesültek és a sziguranca számos munkást letartóztatott.

A város szélén egyesült a tömeg és a mezőn keresztül a csálai erdő felé vonult. Ekkor előkerültek a vörös zászlók és forradalmi dalokat énekelve érték el az erdőt a munkások. Ott aztán előadásokat tartottak, majd estei rendezett sorokban énekeskönyv tértek vissza a városba.

Czohor Ferenc

1938

Nincs olyan esztendő, amikor május elseje közelébe ne emlékeznék vissza az 1938-as évről.

Hazától több száz kilométer távolságra, Spanyolországban, legyverrel a kezben a nemzetközi brigád harcoltam a szabadságért, a fasizmus ellen. Nehéz, de dicsőséges napok voltak azok. 1938 május elsején lábadozóként tartózkodtam egy községben körülbelül 160 bajtársammal együtt.

A nemzetközi brigád párttagjai jóval május elseje előtt sejtgyűlést tartottak. A többi problémával együtt napirendre került az is, hogyan emlékezzünk meg a munkások nemzetközi szolidaritásának ünnepéről. Itt született meg az az elhatározás, hogy az ünnep napján vendégül látjuk a község szegénysorsú iskolás gyermekeit. A gyermekek megvendé-

geléséhez azonban ennivalóra volt szükség és ezért egyöntetűen elhatároztuk, hogy a hátralévő két hét folyamán, minden katonának lemond élelmiszeradagjának feléről.

Elhatározásunkat tudattuk a gyermekekkel és szüleikkel. A gyermekek verseket, dalokat tanultak az ünnepélyre. Készülődtek a katonák is, különböző emléktárgyakat, ajándékokat készítettek a gyermekek számára. Az ünnep napján szép számban érkeztek a kis meghívottak szüleik kíséretében. A gyermekek és a katonák énekeltek, szavaltak. Ezt követően a gyermekek asztalhoz ültek, ahol azok az élelmiszer sorakoztak, amelyekről a lábadozó katonák lemondtak. Bucsuzóul áadtuk az ajándékokat azzal, hogy tartsák meg emléküket a nemzetközi brigád tagjaitól, azoktól, akik vértüket hullatták a spanyol nép szabadságáért, a fasizmus elleni harcban.

Faur Gheorghe

1930-1944

Titokban ünnepelték az 1930-as években Aradon a munkások nemzetközi szolidaritásának napját. Abban az időben már megszokottá vált, hogy május 1-én ünnepeljük a kommunista-gyanús munkásokat a sziguranca letartóztatása. Ugy gondolták, hogy ezzel megakadályozzák a dolgozók és nemzetközi ünnepének megtartását.

A terror ellenére ezekben az esztendőben titokban ünnepelt a munkásság. Kirándultak ilyenkor a csálai erdőbe, a Hármasszigetre. Ott ünnepeltek. Sokszor megtörtént, hogy a kirándulásokon megtartott csendes ünnepségeket is megzavarták.

A háború idején a terror már olyan nagy volt, hogy még a kirándulások is gyanússá váltak. Ennek ellenére, ezekben az években sem telt el egyetlen május elseje sem anélkül, hogy röpcédulák ne emlékeztetnek volna meg a nap jelentőségéről. A röpcédulákkal adott magáról életjel a párt és felhívta a munkásokat: harcoljanak a fasizmus ellen, a Szovjetunió elleni büns háború megszüntetéséért. Előfordult az is, hogy az ünnepnap reggelére kis, vörös zászlók kerültek a magasba, nehezen elérhető helyekre, villanyhuzalokra. Ezek a kis zászlók hirdették akkor az ünnepet, a harcok ellenállást az elnyomás, a kizsákmányolás ellen.

Lup Gheorghe

ÚJ IDŐK — ÚJ EMBEREK

Városunktól mintegy 25 kilométer távolságra terül el Vingá, rajonunk egyik legnagyobb községe. Románok, magyarok, bolgárok és németek laknak itt, akiket a polgári földesuri rendszerben egymás ellen uszítottak, hogy ily módon könnyebben kizsákmányolhassák őket.

A múltban a Vingán élő nemzetiségeket is a széthúzás jellemezte, mert erre törekedtek az uralkodó osztályok. De ugyanakkor nagyszírién megértették egymást a román, a bolgár, a magyar, vagy a német nagygazdák, akik közösen nyomták el a román, valamint a nemzeti kisebbséghez tartozó dolgozó parasztokat.

Ma mindez a sötét múlt egyre távolodó ködébe vész.

A felszabadulás után Vingán is megértették az együttélő nemzetiségek, hogy csakis közös erővel vehetnek véget a kizsákmányolásnak, az elnyomásnak. Ebben a harcban nem voltak egyedül. Vezető, irányította őket a párt, amely megmutatta a szebb és boldogabb élet felé vezető utat. Az együttélő nemzetiségek a párt útmutatása alapján vállalták küzdelmüket az új élet megteremtéséért vívott harcban.

1950-ben történt... Románok, magyarok, bolgárok, németek, a kommunista felvilágosító munkája nyomán elindultak a pártmutatott Hetven család megalakította a Hristo Botyev kollektív gazdaságot. A román és a nemzeti kisebbségi dolgozók, akiket a múltban melesztésesen egymás ellen uszítottak, egymásra találtak a közös munkában. Ha valaki ma ellátogat a kollektív gazdaságba, láthatja, milyen nagyszírién festői összefogásban dolgoznak vállaltva a román és a nemzeti kisebbséghez tartozó parasztok.

1950-ben hetven család kezdett közös munkához a közös ügyért, a kollektív gazdaság gazdasági-szervezeti megerősítéséért. A pártalapszervezet, a kommunista széleskörű nevelőmunkája eredményeként évről-évre, napról-napra, mint többen és többen győződtek meg a pártmutatott el helyességéről és kériek felvételüket a kollektív gazdaságba. Ma már összesen 772 család művel meg közösen mintegy 3700 hektár földterületet, gépi erővel, alkalmazva a legfejlettebb agrotechnikai módszereket. A kollektivisták, a község lakosságának mintegy 70 százalékát teszik ki. A többiek a mezőgazdasági társulásba tömörültek. Nemzetiségre való tekintet nélkül törekszenek gazdaságuk állandó felvirágztatására.

Ez a törekvésük már eddig is szép sikerekkel járt. A kollektív gazdaság állapota összesen 2.267.554 lejtelles ki. A vingai kollektivisták büszkék az eddig elért eredményekre. A hatalmas új gazdasági épületek hirdetik, hogy napról-napra erősödik, fejlődik a közös gazdaság.

Enéhány számadat a napnál is világosabban bizonyítja, hogy az ifi élet nemzetiességek harcait siker koronázta. De nemcsak a kollektív gazdaság, hanem az emberek is fejlődnek. Egyre jobban megértik, hogy csakis közösen számolhatják fel a maradt szókásokat.

Kurila József, a kollektív gazdaság egyik tagja például a következőket mondotta:

— Mint ismeretes, Vingán románok, magyarok, bolgárok, németek laknak. A múltban igen ritkán történt meg, hogy a községben élő nemzetiségek fiai, leányai összeházasodtak volna. Gondoskodtak arról a község vámszedői is, hogy elidegenítsék őket egymástól. Hiszen ily módon jobban sikerült egymás ellen uszítani és kiszípolozni őket.

Hogy mennyire így volt ez, igazolja a községi néptanács anyakönyvi osztályának 1938-as kimutatása is. 1938 első negyedében például Vingán

17 pár között házasságot, de ezek között egyetlen vegyes házasság sem volt.

Nem könnyű legyőzni a régi, begyökeresedett maradiságot, az emberek tudatában élő megcsontosodott szokások maradványait. Evék kellene ehhez. Így történt Vingán is. Immár nyolcadik éve alakult meg a kollektív gazdaság, a vingai dolgozó parasztok egyik legjelentősebb vívmánya.

Ez idő alatt a román nép és a nemzeti kisebbségek fiai a közös munka folyamán, szinte lépésről-lépésre közeledtek egymáshoz. Testben és lélekben egyaránt. A hatalmas kollektív gazdaságban hat mezei brigád működik, amelyekben egymás mellett — amint mondani szokás — vállaltva dolgoznak románok, magyarok, bolgárok és németek. A bőséges termés eléréséért folytatott munkában, a közös ellenség ellen vívott harcban a dolgozó parasztok mind jobban egymásra találtak, s ma a vingai kollektív gazdaság nem más, mint egy boldog, összeforrt nagy család. S a fiatalok életük párjának megválasztása során szívük szerint közelednek egymáshoz, nemzetiségre való tekintet nélkül. Ime, néhány példát a sok közül: Juhász János fiatal kollektivistája Crisan Floricával kötött házasságot, Necsov János román katonával, Gubics Mihály pedig Draginov Mariával.

Az 1958-as év első negyedében kötött házasságok száma is világosan

igazolja, hogy Vingán — csakugy, mint az ország egész területén — eredményesen győmoleszköz pártunk nemzetiségi politikája. E községben az év első negyedében 24 házasságot jegyeztek be, amelyek közül 10 vegyes házasság volt.

Néhány tény ragadtunk ki a vingai dolgozók életéből és munkájából, melyek megmutatják mennyi minden megváltozott hazánkban az utóbbi években s hogy a kölcsönös rokonszenv, tisztelet és megértés jellemzi Vingá lakosságát is.

Május elsejét, a munkások nemzetközi szolidaritásának napját ünnepelik a vingaiak is. E nagy ünnep tiszteletére igyekeztek minden kedvező napot kihasználni a tavaszi vetések elvégzésére. Eddig a község és a kollektív gazdaság is az elsők között halad rajonunkban a tavaszi munkálatokban.

A községet is igyekeznek szebbé, rendezettebbé tenni a nagy nap tiszteletére. A községi néptanács épülete előtt levő parkban sok fiatal láttunk, akik rendbetoztak, feldíszítették a vingai ifjúság parkját.

Igy, a közös munka tüzeiben válik nap-nap után edzettebbé a felszabadult, új életet élő vingai román, magyar, bolgár, német dolgozók barátsága, testvérisége. A testvériség pedig derűs, boldogabb jövő biztosítéka, újabb sikerek záloga.

Goda István,
Hegedűs István

JÓHASZ GYULA:

A MUNKA

En öt diesérem csak, az élet anyját;
Két jóvendő győzelmeink ered:
A munkát dalolom, ki a szabadság
Újára visz gyász és romok felett.

A gyárkémény harsogja a diadalmat
S a zengő sinek katógó vonat.
A béke ó, a haladás, igazság
Mely leigazza a villámokat

Nagy városokban, végtelen mezőkön
A dal zeng és zúgni fog örökön,
Míg minden bálvány porba omol itt.

En öt diesérem csak, az élet anyját,
Kinek nővére Szépség és Szabadság
S kinek világa most hajnalodik
(1919)

Üzemről-üzemre a nagy nap küszöbén

NAPOKKAL AZ ÜNNEP ELŐTT üzemünk már felkészülten várta május elsőjét. Ünnepi díszítést öltözték a gyárak és üzemek, a dolgozók pedig lelkes hangulatban végezték munkájukat, azzal a jóleső tudattal, hogy május 1. tiszteletére vállalt felajánlásuknak eleget tettek, sőt a legtöbb helyen túl is szárnyalták azokat. Csak rövid pillanatképeket ragadtunk ki egy-egy üzeméből, hiszen most, ünnep előtt mindenütt ugyanaz az öröm, ugyanaz az izgalom ül az arcokon: holnap a munkásosztály nemzetközi összefogásának napját ünnepeljük!

A G. Dimitrov gyár

szerelőjének hatalmas csarnokában végeláthatatlan sorokban állnak a vagonok. Előkészületben, félig készen, készen... mind, mind a munka diadalát hirdeti. Körülöttük emberek szorgoskodnak. Itt is, ott is fel-

villan az elektromos hegesztő kékes fénye, kattognak a szegesselő pisztolyok, csattog a kalapács, felszisszen a reszelő... cseng-bong a nagy csarnok a munka ütemes zajától.

Az egyik előkészítő brigád vezetője boldogan mosolyog. Még fiatal ember, alig husz éves és máris az 1. számú IMSz brigád vezetője. Ehrman János lakatos. Az egyengetést végzik és bizony munkájukat meg lehet nézni. Most különösen nagy az öröm a brigádban, hiszen a május 1-re felajánlott vállalkozukat április 24-én teljesítették. A fiatal brigádvezető már ott is áll kalapáccsal a kezében.

— A siker nem jelent megállást... A forgószámla osztály magas csarnoka sem mentes az ünnepi hangulattól ezen a napon. Sűrűnek, forognak az emberek, szinte percről-percre szaporodik a kész munka. Itt látjuk Ifjú József élmunkás lakost, amint hatalmas reszelőjével végigsimít egy

alváz alkatrészen, nő meg Nádasi Lajost, mindenki Lajos bácsiját, aki már sok szakmunkást nevelt ezen az üzemosztályon.

Ezt a mozgalmas ünnepvárást tapasztaljuk minden részlegen. A gépműhelyben, az esztergapadok zugasa között, amint egyre magasabbra kunyorodik a sok színes félműfogás, a kovácsműhelyben, amint a hevítő kemencék szája szikrázva dobja ki magából a vörösre izzott vasat, az asztalosműhelyben, amint sítívá vág a körfűrész a fehér deszkalapokba... az egész gyár mintha a munka himnuszát zengné, vidámság, öröm mindenütt. Így várják május elsőjét a teljesített feladatok boldogító tudatával, az új feladatok teljesítésének jegyében.

A CFR főműhelyben

két IMSz brigádot kerestünk fel: az egyiket Onisor Teodor, a másikat pedig Soica Gheorghe vezeti.

Onisor Teodor Május 1. elnevezésű IMSz brigádja a villanymotorok, reflektorok, kapcsolók és vezérlőablak birodalmában dolgozik, tehát villanyszerelőkből áll.

— Hogy miként dolgoznak a fiatalok most, az ünnep előestéjén?... Nézzem körül az elvtárs, valamenynyien itt vannak — mondja a brigádfelelős, s körülmutat a munka zajától hangos kicsiny műhelyben.

— Ami pedig a május 1-i vállalkozást illeti, azokat becsülettel teljesítettük. Néhány kötelezettségvállalást túlhaladtunk. Muresan Ioan és Nicola Ivan brigádtagok például arra kötelezték magukat, hogy május 1-ig elkészítik két 131.000-es típusú motort új villanyberendezését. A két új villanyberendezés elkészült, de ezenkívül az egyik javításban levő motort régi villanyberendezését is megjavították.

A Fierarul gyár

IV. üzemosztályán mintha hangosabban katonáznának a gépek, pedig ugyanez a hang az, mint bármikor... A munkások hangosabbak, vidámabbak, ők már az ünnepre gondolnak, május elsőjére.

Barabás Ferdinánd gépmunkás a kétféle szerelvényeket szabja éppen.

— Ma 600 darabbal akarok többet szabni... meg is lesz! — mondja bizakodva.

A II. műhelyben valamelyik sarokból halk dudolás hallatszik. Májusi munkásinduló: Itt van újra május elsője!

Igen, ennek örül Toma Veronica présmunkás is. Az ajtózanérok hajlítását végzi. Gyorsan jár a keze. E napon tizenöt százalékos túteljesítést akar elérni.

— Május elsőjén feladatom teljesítésének tudatában akarok szórakozni — mondja és már hajol is gépe fölé, hogy a tizenöt százalékos túteljesítést megvalósítsa.

TISZTELETÁBLA

A G. Dimitrov gyárban dolgozik Lipka István szerszámkészítő, a szakma kitűnő ismerője. Haját már tele tüzdelté az idő ősz szálakkal, de tekintete fiatalos, munkabírása még mindig a régi. Pedig már közel negyven éve készíti a legbonyolultabb szerszámokat. Tudását, szakértelmét nagyra becsüli a gyárban. Szívesen tanítja a fiatalokat a szerszámkészítés mesterségére.

Burácsik Lajos, a November 7. gyár malomosztályán a tisztító brigád vezetője. Nyílt tekintetű, magas, székehuja fiatalember. Szorgalmas, figyelmes munkás. A gyárban szervezett szakmai tanfolyam elvégzése után hamarosan a tisztító brigád vezetője lett. Brigádja a május 1. tiszteletére szervezett

szocialista verseny keretében naponta átlag 14 százalékkal teljesítette túteljesítette. Most nyújtotta be az alapszervezetnek párttagjelöltségi kérelmét.

A Botosani-i textilipari szakiskola elvégzése után került az aradi December 30. gyárba Tudor Agripina szövőnő. Közvetlenségével, jó munkáival megkedvelte magát. Rövid idő alatt élmunkássá vált, egy évvel ezelőtt pedig az IMSz brigád felelőseinek választották. Azóta is minden hónapban túteljesítik terüket. De példamutató az a jegyelem is, ahogyan a brigád tagjai teljesítik feladataikat.

Molnár Ferenc párttag másfél éve dolgozik a T. Ranghegy gyár szerszámműhelyében. A géplakatos szakmában már 35 évi működésre tekinthet vissza. Valóságos „kezelőorvos” a gépeknek, melyeknek karbantartását és javítását nyugodt magabizalommal előirányzott terv alapján végzi. Öntudatos munkája és elvtársi magatartása eredményeként legutóbb beválasztották az üzemi pártbizottság büroájába.

Ezer darab gypajuholmi terven felül

Egyszerű történet...

Egyetlen számadat vezetett ahhoz a brigádhoz, amely öt évvel ezelőtt alakult és azóta egyre növekedett hírneve.

A Vörös Tróka-gyárban a verseny győztesei felől érdeklődtem. Így került a szocialista versenyfelelősökhöz. Azt mondta, hogy Pál Karolina 32 százalékkal szárnyalta túl átlagosan normáját ebben az élen, ütemét soha nem csökkentő május elsőjei versenyben. Ő a legjobb IMSz brigád felelőse.

— De ha ennél több is érdekli, — tette hozzá a versenyfelelős — menjen fel Heisler Erzsébethez, a nagy konfektio mesteréhez, ő mond majd még egyet-mást... Emlenem a mesterhez. Cinkéket készített — kézzel.

Sajnos, ez a sorozat már így megy, mert menetközben változott az ár, a „reper” szám és most már nem küldjük vissza a nyomdába. Késnének. Ezt pedig mi nem ismerjük.

— Pál Karolina felől szeretnék bővebb felvilágosítást kapni — mondom.

Középtermű, barnahajú asszonyka Pál Karolina. Az anyagot figyelmesen, a nikkal csuszátton csuszlik a mohó tü alá. Egy kis hajlat kerül a szegélybe, fel is szisszen kisse bosszusan. Ilyesm nem szokott elő-

fordulni. Ugyátszik, megzavarult, ezért történt.

— Tizenkét taggal alakult a brigád — mondja, miközben gyengéden hajol a zöldszínű Texima márkájú gép fölé, — szépen indult, fiatalosan, frissen s ma ugyanígy állunk.

— Most is tizenkét tagu?

— Az. De sok új tag van, akik időközben jöttek.

— Sokan elmentek?

— Igen. Voltak, akik férjhez mentek, mások iskolába.

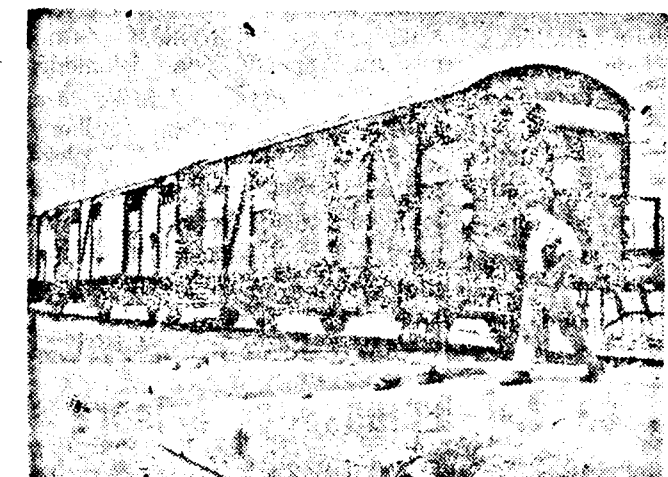
S hogy frissítették állandóan a brigádot?

— Mindig tudtuk előre, ki mikor megy el. Helvettést jó előre kiszemeltük s azt ültettük a megüresedett helyre.

A mi brigádunkba örömmel jelentkeznek, szívesen dolgoznak velünk. Menet közben utánam szól pajkosan, mosolyogva.

— A legényegesebbet ne hagyja ki a cikkből: mi ezer darab gypajuholmit vállaltunk terven felül május elsőjére és április 23-ig 700 darabot már át is adtunk...

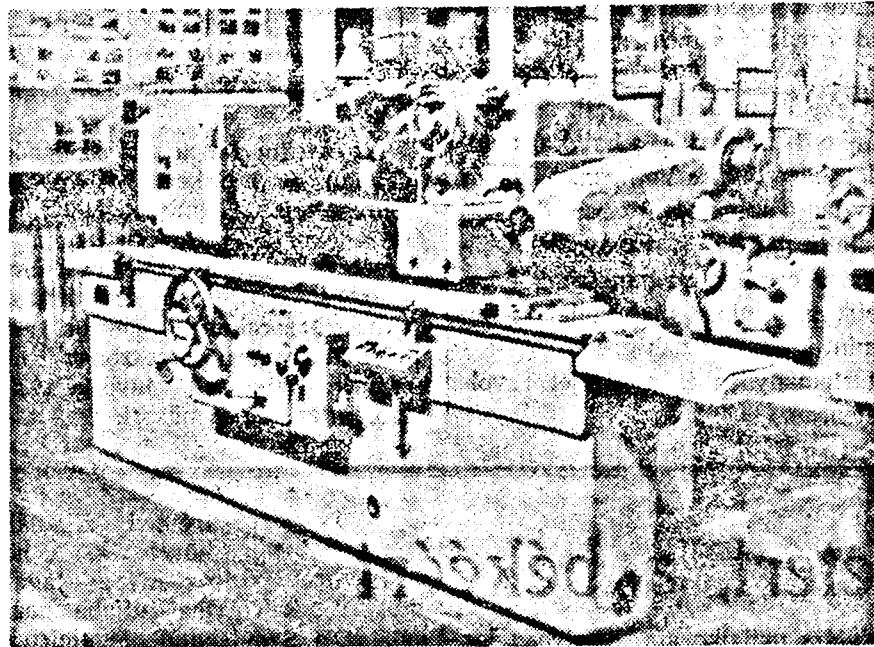
Megállok az eredményeket összesítő tábla előtt. A brigád az első között van. A grafikon számmegyei igazolja Pál Karolina magabiztos kacaját, amelyből fiatalos derű fakad.

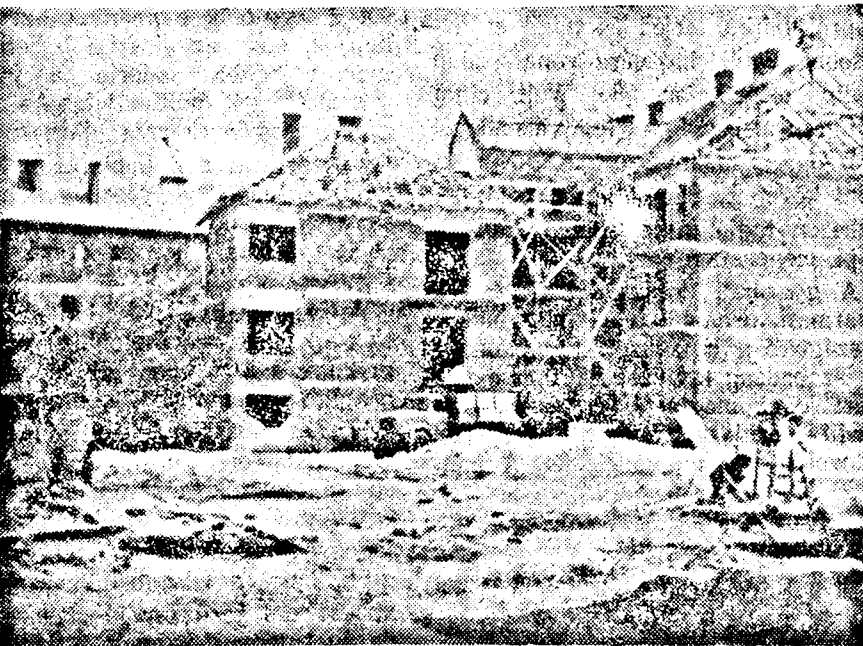
Megvalósultak, testet öltöttek a vállalkások. Egy-más mellett sorakoznak a G. Dimitrov-gyár udvarán ezek a vadonatúj vasúti teherkocsik, a hős vagonpítlők lelkesedésének tervén felüli eredménye a munkásosztály összefogásának nagy ünnepe tiszteletére.

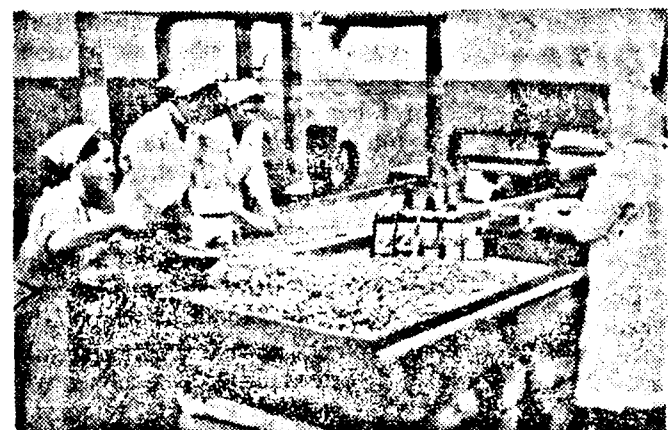
Városunk egyik legkorszerűbb öntődéjét adták át rendeltetésének az elmúlt napokban. Formába tölül a szikrázó, folyékony vas, az eddignél jobb munkakörülmények között készült a Coopmetal termelőszövetkezet öntője az egész lakosság számára az egyre több és jobb-minőségű közszükségleti cikkeket.

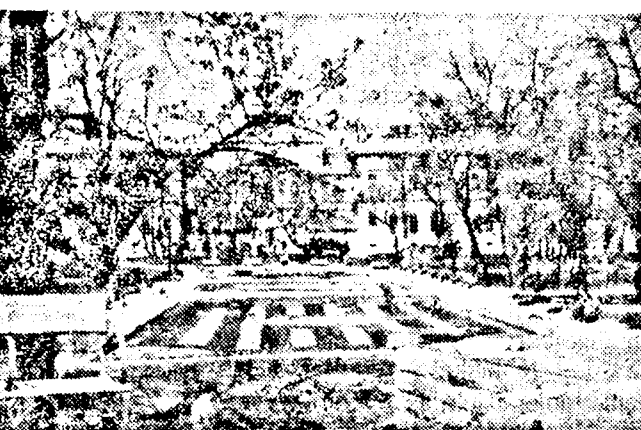
Csepp a tengerből, egyetlen báráni kézszorítás a sok-sok segítségből, abból a határtalan szeretetből, amellyel a hatalmas Szovjetunió munkásai eldászták népi demokrácia-beli munkásteremtéseiket... Ezt jut-talja kifejezésre ez a precíz és kösörűgép is, amely nemrég érkezett a G. Dimitrov-gyár címére. Szovjet mérnökök tervezték, szovjet munkások készítették az aradi vagonpítlők számára, akik a szovjet gyártmányú szerszámgépet sikerrel használják gépalaktrészek, csapágák köszörülésére egyaránt.

Nagyon nagy látószögű objektív kellett volna, olyan, amilyent még nem ismer a fényképezés technikája ahhoz, hogy a Lenin-körút és a Fautca sarkán épülő új háztömbök mind a negatív anyagra kerüljenek. Mert városzerte javában építkeznek, hű kifejezésékként annak a gondoskodásnak, amely lépést kíván tartani a város lakosságának számszerű gyarapodásával előlított helyzettel. Új lakósztylok építésével, a már meglevők ésszerű átalakításával teremünk egyre jobb lakásvizonyokat.

Valóságos bombon-lavina áradt az Unirea 4. számú egységében, ahol az ünnep tiszteletére két új cukorka-féleséggel bővítették a választékokat. Amikor ott jártunk, épp ünnepi műszzakat tartottak, fűgében mozogtak a kezek s az eredmény: 20 százalékos túteljesítés. Mert azt akarják, hogy holnap minden gyermek az ő készítményét roppogtassa...

Az egész várossal együtt ünnepi díszítést öltött a Marospart menti park is. Fűg kezek szorgoskodnak a virágágyak között, szebbé, kellemesebbé varázsolják a parkot. Tavaszt hirdeti a természet, mosolygós tavasz van a szívekben és az arcokon ezen az új esztendő első ünnep előtti napon.

A kisiratosi kollektivisták példaképe

Szanda Antal, a kisiratosi Szabó Árpád kollektív gazdaság elnöke, a szocialista mezőgazdaság átalakítását folytatótt ténykedésért a napokban a Munkáldemrend II. fokozatával tüntették ki. Ez a hír jutótűzként terjedt a kisiratosiak között, akik mindannyian egyetértéssel abban, hogy megérdemelten jutott e kitüntetéshez.

Az elnök változatos élete összeforrt a mindennapi munkával. Fialtal éveit súlyos gondok s a lét-fenntartásért folytatott kemény küzdelem árnyékolta be. Sokáig béres volt Arad-környéki gazdaságokban és tanyákon, a városban is próbálkozott. A sok-sok nélkülözés nem törté le, ellenkezőleg, megacélozta akaraterjét és megerősítette a szebb, boldogabb jövőbe vetett hitét.

S elérkezett 1944 augusztus 23. milliók és milliók új életének hajnala. Szanda Antal sorsa is megváltozott. Új értelmet nyert élete. A szegény, kizsákmányolt földnélküli paraszt, a nép kormányától támogatott, mint oly sok társa. Először érezte magának a földet, amely szülei és nagyszülei arcuk verejtékével öntöztek hosszú évtizedeken át.

Az 1946-os esztendő fordulópontot jelentett Szanda Antal sorsában, belépett a munkásosztály élcsapatába. Mint olyan sokan mások, a párt tanítása nyomán, ő is felismerte, hogy az összefogásban, a közös munkában az erő. És amikor 1950-ben 77 kisiratosi család megalakította a Szabó Árpád kollektív gazdaságot, közöttük volt Szanda Antal is. Társai ismerték kötelezettségvállalását, a munka iránti határtalan szeretetét s már a megalakuláskor elnöknek választották. S azóta is biznak benne, mert munkatársai tudják, hogy elnöküket nem olyan jából faragták, akik megtörnek a nehézségek.

A kollektív gazdaság évről-évre fejlődött s az elnök is igyekezett gyarapítani gazdasági ismereteit. Ezért 1954–55-ben Craiova két éves mezőgazdasági tanfolyamot végzett és megszerezte a technikus minősítést. Népes küldöttség tagjaként a Szovjetunió számos vidékét látogatta meg s gazdag tapasztalatokkal tért haza.

Felelőhetetlen élmény volt számomra ez az utazás — emlékeztet vissza Szanda Antal. Csodálhattam Ukrajna, Ozbekisztán és más vidékek termőföldjeit, ahol a kolhozparasztok szorgos keze nyo-

mán bőséges a termés. Igyekeztem itthon hasznosítani a szovjet emberek nagyszerű tapasztalatait s valóban ezek nagymértékben segítettek munkánkban.

A kollektív gazdaság állandóan erősödött. Ma már 425 család 1265 hektár földterületet művel meg. A kisiratosi kollektivisták a mezőgazdaság számos ágával foglalkoznak. Céljuk, hogy gyarapítsák a gazdaság jövedelmét, valamint a több, mint másfél millió lejes állóalapot. E célok elérésének biztosítékai az eddigi eredmények, valamint a konstancai országos tanácskozás utmutatásai, amelyről Szanda Antalnak ez a véleménye:

— A szocialista mezőgazdasági szektor dolgozó parasztjainak konstancai tanácskozása az élet iskoláját jelentette számomra. Az ott tanultak alapján igyekeznünk gyarapítani eredményeinket és kiküszöbölni hibáinkat. Célunk a kollektív gazdaság felvirágztatása, a magunk és gyermekeink jobb, bőségesebb életéért.

Igy beszél a kisiratosi kollektív gazdaság 38 éves elnöke, a tartomány pártbizottság tagja, rajon képviselő. Röviden, de annál határozottabban. Ezzel is bizonyítja, hogy ő nem a száraz, hanem a tettek embere.

Háber Endre

Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke, megérkezett Moszkvába

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Gamal Abdel Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének meghívására április 29-én reggel egy TU 104-es repülőgéppel Moszkvába érkezett.

A vnuokovi repülőtéren sokszáz moszkvai állampolgár fogadta a magasrangú vendéget.

Jelen voltak: Kliment Vorosilov, Nyikita Hruscsov, Alexej Kiricsenko, Frol Kozlov, Nuriidin Muhitdinov, Alexej Koszigin, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának képviselői, miniszterek, külföldi diplomaták, szovjet és külföldi újságírók.

Nasszer elnököt megérkezésekor K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke üdvözölte. Nasszer elnök rövid beszédet mondott, melyben megköszönte a szíves fogadtatást.

Nasszer elnököt, utban szálláshelye felé, Moszkva sok ezer lakosa köszöntötte.

Az Egyesült Arab Köztársaság elnökével együtt Moszkvába érkezett Abdel Latif Mahmud El Bagdadi és Akram El Haurani alelnökök, Gamal Eddin Husszein közoktatásiügyi miniszter, dr. Mahmud Fawzi külügyminiszter és más személyiségek.

A moszkvai lapok érdeklődésének homlokterében Gamal Abdel Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnökének moszkvai látogatása áll. A moszkvai lapok első oldalán közlik

Nasszer elnök fényképét és életrajzát.

„A szovjet közvélemény közötti a Moszkvába érkezett Gamal Abdel Nasszer elnököt, a kiváló államférfit és a kisérletben lévő személyiséget — írja a Pravda. — A látogatás jelentős mértékben előmozdítja az országaink közötti barátság és együttműködés állandó megszilárdítását.”

Az Izvesztia „A barátság és a fejlődés nevében” című vezércikkében hangsúlyozza, hogy az Egyesült Arab Köztársaság bátran harcol a békéért a Közel- és Közép-Keleten. A lap hangoztatja, hogy az Egyesült Arab Köztársaság elnökének szovjetunióbeli látogatása hozzájárul a Szovjetunió és az Egyesült Arab Köztársaság közötti még jobb megértéshez, a szovjet és az arab népek közötti barátság és együttműködés megszilárdulásához és felvirágzásához, a béke és a fejlődés nevében.

A Komszomolszkaja Pravda An Var Abdel Hamag egyiptomi író cikket közli.

„A lapok ezenkívül hírt adtak, hogy Moszkvába „Az Egyesült Arab Köztársaság népi kultúrájának és művészetének emlékművei” című kiállítás nyílik.

KAI.Ó. (Agerpres).

A kairói sajtó szintén nagy jelentőséget tulajdonít Nasszer elnök szovjetunióbeli látogatásának.

Az Al A' am című lap az elnök moszkvai látogatásával foglalkozva hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió a békés egymás mellett élés lenni el-

vén alapuló külpolitikát folytat. A Szovjetunió támogatja az Arab-Kelet népeinek szabadságharcát és függetlenségi törekvéseit.

A damaszkuszi An Nour című lap emlékeztet arra, hogy a Szovjetunió mindig baráti, őszinte magatartást tanúsított az arab országok iránt. Valamennyi arab, tekintet nélkül politikai felfogására, meggyőződhetett arról, hogy a Szovjetunióval való kapcsolatok és együttműködés megszilárdítása mindenben megegyezik az arabok érdekeivel.

A. I. MIKOJÁN a Német Demokratikus Köztársaságban

BERLIN. (Agerpres). A. I. Mikoján, az SZKP KB Elnökségének tagja, a Szovjetunió minisztertanácsának első alelnöke, a Német Demokratikus Köztársaságban tett látogatása során április 28-án M. G. Pervuhin, P. N. Kuzmikin és I. I. Iljicsjev kíséretében látogatást tett Németország Szocialista Egyesült Központi Bizottsága Politikai Irodájánál.

A. I. Mikoján fogadtatásánál német részről jelen voltak Walter Ulbricht, a NSZEP KB első titkára, Otto Grotewohl, Friedrich Ebert, Willi

Holland tudósok figyelemztetése

HAGA. (Agerpres).

Sajtójelentések szerint, hét ismert holland tudós levélben hívta fel Staif honvédelmi miniszter figyelmét arra, hogy amennyiben Hollandia résztvenne egy atomháború ki-robantásában, ez „végzetes következményekkel” járna az országra.

A tudósok erőlyesen tiltakoztak az ellen, hogy amerikai rakétakilövő pályákat létesítsenek Hollandiában.

A levelet Fokker, Grunewold, Hugienholz, Kranendonk, Neuburg, Tolhoek és Veuthesen professzorok írták alá.

A SZOVJETUNIÓBAN nyolc millió munkás, mérnök és technikus az idén rátér a hat-hét órás munkanapra

MOSZKVA. (Agerpres).

A Goretliadnak, a Szovjetunió Minisztertanácsának a munka és a bér kérdéseivel foglalkozó állandó bizottsága első alelnökének kijelentése szerint a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága, a Szovjetunió Minisztertanácsa és a Szovjetunió SZT-nak határozata értelmében, a Szovjetunióban ez év végéig mintegy nyolcmillió munkás, mérnök és technikus a nehézipar egyes ágaiban rátér a 6-7 órás munkanapra.

Goretliad rámutatott arra, hogy a hat-hét órás munkanap bevezetésével a fizetés semmiesetre sem csökken, hanem ellenkezőleg, folytonosan növekszik. A donbázi szénmedence bányá- és kohászati üzemében például, ahol már bevezették a rövidített munkanapot, a bányászok jövedelme nemhogy csökkent volna, hanem 25-30 százalékkal emelkedett. Növekedett a munka termelékenysége is. A gépésítés és az új technika bevezetése következtében a donbázi medence minden munkása most már 6-7 órás munkanap alatt több szemet termel, mint azelőtt nyolc óra alatt.

Május 1-től kezdve, a hat órás munkaidőt bevezetik a Vorhuz, Kizel és Magadag szénmedencében dolgozó földalatti munkások részére is. A jövőben, az összkentett munkanapot bevezetik a szénipar más vállalkozásaiban is, mint például Kuzbászban, Moszkva tartományban és a szovjet Távol-Keleten.

Május 1-től kezdve, a hat órás munkaidőt bevezetik a Vorhuz, Kizel és Magadag szénmedencében dolgozó földalatti munkások részére is. A jövőben, az összkentett munkanapot bevezetik a szénipar más vállalkozásaiban is, mint például Kuzbászban, Moszkva tartományban és a szovjet Távol-Keleten.

Május 1-től kezdve, a hat órás munkaidőt bevezetik a Vorhuz, Kizel és Magadag szénmedencében dolgozó földalatti munkások részére is. A jövőben, az összkentett munkanapot bevezetik a szénipar más vállalkozásaiban is, mint például Kuzbászban, Moszkva tartományban és a szovjet Távol-Keleten.

A Román Népköztársaság küldöttsége Ion Gheorghe Maurer elvtárs vezetésével megérkezett Argentínába

BUENOS AIRES. (Agerpres).

A Román Népköztársaság küldöttsége, Ion Gheorghe Maurernek, a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnöksége elnökének vezetésével a Conte Grande olasz hajó fedélzetén megérkezett Argentínába.

A Román NK küldöttségét megér-

keztük Pedro Aramburu, Argentína Köztársaság ideiglenes elnöke, Alfonso de Leferro, Argentína külügyminisztere, valamint más argentinai hivatalos személyiségek fogadták.

Argentína fegyveres erőinek százada vett részt a fogadáson.

Megérkezett Bukarestbe a Csehszlovák Nemzetgyűlés küldöttsége

Kedden délelben megérkezett a fővárosba a Csehszlovák Nemzetgyűlés küldöttsége, mely a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének meghívására látogatást tesz hazánkban.

A küldöttség tagjai Josef Valo, a Csehszlovák Nemzetgyűlés alelnöke, a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, a küldöttség vezetője, Antonin Krecek, a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, a Csehszlovák Kommunista Párt prágai városi bizottságának első titkára, Vojtech Aubrecht, bányaigazgató, Stefan Brencik, a Csehszlovák

Kommunista Párt Bratislava tartományi bizottságának titkára, Josef Flodman, a Csehszlovák Kommunista Párt Minichovo-Hradista rajoni bizottságának tagja, Helena Dudasova-Gereczova textilmester, Ana Hruha tisztviselő, Frantisek Komarek gépész, Josef Komarek kazánkovács, Jaromir Kubanek agronomus, Vladimír Litvaj mérnök, hidrotechnikus, Josef Palas, a Dvorce-i VIII. osztályos középiskola igazgatója, Jan Pavlik lakatos, Jan Podola lakatos, Vilem Stamera, a Miroslav-I állami gazdaság igazgatója, Engelberg Toman technikus.

Általános sztrájk Maltában

LA VALETTA. (Agerpres.)

Április 28-án Maltában általános sztrájkot tartottak a Don Mintoff volt miniszterelnök politikájával való szolidaritás jeleként. Mint ismeretes, a miniszterelnök az elmúlt héten benyújtotta lemondását, miután az angol kormány visszautasította a maltai kormánynak azt a követelést, hogy Anglia tekintsen el számos tervbe írt gazdasági in-

tezkedés meghozatalától, melyek a sziget gazdasági romlását és tömeges munkanélküliséget jelentenének.

A France Presse jelentése szerint április 28-án minden tevékenység megbénult a szigeten. A közlekedés megállt, számosan tüntettek La Valetta utcáin tiltakozva a gyűlések megtartásával kapcsolatban hozott tilalom ellen. A tüntelők és a rendőrök között összecsúszásra került sor.

A május 1. és 2-i Ünnepek műsora

MAJUS 1.:

Aradváros dolgozóinak ünnepi nagygyűlése délelőtt fél tíz órakor kezdődik az 1. számú „Ion Slavici” középiskola előtti sportpályán, majd városunk dolgozói felvonulnak a városi néptanács épülete előtti díszmehény előtt.

Délután fél öt órai kezdettel a Kultúrpalota nagytermében a TEBA, „Vörös Trió” és „December 30”-gyár műkedvelő művelődési együttesének műsorát láthatjuk.

Az Avram Iancu téri színpadon délután 3 órai kezdettel a CFR főműhely, az Elemiszer Helyi Kereskedelmi Szervezet, valamint az Artex és Plastica szövetség művelődési együttese szolgáltatnak művészeti-szórakoztató műsort.

A Marosparti terrazon a December 30-gyár fúvószenekara szolgáltat majd műsort.

MAJUS 2.:

Délután 10 órakor csónakázás lesz a Maroson, délután 5 órakor az Aradi Állami Filharmonia Zenekarának hangversenye kezdődik a Kultúrpalota nagytermében, míg délután 4-7 óra között, a nyári színház színpadán az Aradeanca (volt Varga Katalin) termelőszövetkezet, a Tanügyi Szakszervezet, valamint a November 7-gyár művészgyűjtése mutatja be műsorát.

Kedvezőtlen időjárás esetén, a művészeti műsorokat a Kultúrpalotában, a December 30, November 7 és a TEBA-gyár klubhelyiségeiben mutatják be.

LAPUNK LEGKOZELEBBI SZAMA SZOMBATON, MAJUS 3-AN A RENDES IDŐBEN JELENIK MEG.

Harmadszor is kudarcot vallott az amerikaiak kísérlete, hogy Vanguard rakétával mesterséges holdat bocsásson fel

Amerikai sajtóügynökségek Cape Canaveral-i értesülései szerint az amerikai haditengerészet április 28-án üzből megkísérelte, hogy Vanguard rakéta segítségével 50 centiméter átmérőjű mesterséges holdat bocsásson fel. A flotta washingtoni tudományos kísérleti laboratóriuma a mesterséges hold felbocsátása után 30 perccel jelentette, hogy a kísérlet nem sikerült. A jelentés a kudarcot azzal indokolja, hogy a rakéta har-

madik lépcsőjének indítókészülete nem működött előírás szerint. Az Egyesült Államok honvédelmi minisztériuma utólag jelentette, hogy a Vanguard rakéta második lépcsője, amelyhez a harmadik lépcső is hozzá van kapcsolva, a tengerbe zuhant.

Az amerikai sajtóügynökségek hangsúlyozzák, hogy az amerikai haditengerészetnek ez már a harmadik sikertelen kísérlete arra nézve, hogy a Vanguard rakéta segítségével bocsásson fel mesterséges holdat a világűrbe.

Harcban a jobb életért, a békéért

elmúlt hónapban az önbányák dolgozói megszaktították a munkát, tiltakozás az egyik szakszervezeti vezető letartóztatása ellen. Az elmúlt év tíz hónapjában Bolíviában 292, Uruguayban közel 300 sztrájkot tartottak. Braziliában az elmúlt évben több mint egy millió dolgozó vett részt a béremelésért folyó harcban. 1957 októberében csak Sao-Paulóban 400.000 munkás sztrájkolt. E hatalmas megmozdulásokat főleg a dél-amerikai államok fokozatosan rosszabbodó gazdasági helyzete váltotta ki. A hivatalos adatok szerint Argentínában 1955-től 1957-ig a megélhetés 55 százalékkal drágult. A dél-amerikai országok munkássztrájkja gazdasági követelések teljesítésén kívül követeli a demokratikus szabadságjogok és a szakszervezetek működésének biztosítását, a reakciós törvények eltörlését, a nemzetközi feszültség enyhítését. Az általános sztrájkok, amelyekben a lakosság széles rétegei vesznek részt, döntően hozzájárultak a columbiai és venezuelai önkényuralom megdöntéséhez.

A jelenlegi kubai sztrájkmozgások Batista diktatúrája ellen irányulnak. Napjaink legégetőbb kérdése, egy minden eddiginél borzalmasabb világ-háború megakadályozása. A kapitalista országok lakosai és mindenképp a munkások, a leghatározottabban tiltakoznak a háborús készülődések, a háborús hisztéria ellen. A békemozgalom korunk egyik leghatalmasabb, legimpozánsabb mozgalma. A nyugati országokban az atomfegyverkezés, a rakétatámaszpontok felállításai ellen a leghatározottabban éppen a munkások, a dolgozók széles rétegei harcolnak. A legutóbbi szovjet kezdeményezés, az atomfegyver-kísérlet egyoldalú beszüntetése, majd Gromi-

ko elvtárs nyilatkozata, amelyben leplezte az amerikai légierő bűnös akcióit, újabb lendületet kölcsönzött az atom- és hidrogénfegyverek elleni világméretű küzdelemnek. A londoni Trafalgar Square-n hatalmas tömeg gyűlt össze és a gyűlés szónokai között, akik követelték, hogy az angol kormány foglaljon állást a leszerelés mellett, az atom- és hidrogénfegyverekkel való kísérletezés ellen, ott találhattuk a laburista párt vezetőit, Gaitskell és Bevan. Majdnem minden lap foglalkozott a londoni lakosok aldermasti békemozgalomával. Több ezer londoni lakos, dacolva az időjárás viszontagságaival, Londonból a városról 80 kilométerre fekvő Aldermaston-ba gyalogolt, ahol Nagy-Britannia legnagyobb atomcetruma előtt békés tüntést rendezett. A táblákon ilyen feliratokat lehetett olvasni: „Békét a világnak”, „Sem misztikát meg a H-bombát, mielőtt azok semmisítenének meg bennünket”, „Lenni, vagy nem lenni, ez a kérdés”.

Nyugat-Németországban Majna-Frankfurtban igen érdekes és határozott formáját választották a béke harcának. A városi tanács elhatározta, hogy a városi szerek sem épületeket, sem területet nem bocsátanak atomfegyverrel felszerelt csapatok rendelkezésére. A példa hamarosan követésre talált más városokban is. Emlektésre méltó még a 150 ezer hamburgi tüntetés, akik ilyen feliratokat táblákkal vonultak fel: „Nem támogatjuk az atomfegyverkezést”, „Akadályozzátok meg az atomhalált”.

Az Egyesült Államokban a napokban béke menet érkezett az Egyesült Nemzetek newyorki székházába. A résztvevők: munkások, parasztok, értelmiségiek az USA vala-

menyi államából, követelték, hogy az ENSZ tagállamai adjanak pozitív választ a Szovjetunió legutolsó békefelhívására.

E páratlan erejű békemozgalom napról napra terjed és mind erőteljesebbé válik, hatására vonatkozóan pedig elég, ha a Die Welt című nyugatnémet polgári lap véleményét idézzük: „Amennyiben a Nyugat nem követi a Szovjetunió példáját, nehezen tudja majd lecsillapítani a népi elégedetlenséget.”

A gyarmati országokban és a gyarmati uralom alól felszabadult országokban a nemzeti függetlenség és szabadság kivívásáért, illetve az elért jogok megtartásáért és megszilárdításáért vívott harc egyben ünnepik meg május elsejét. A ban-

deti, Jelenleg a gyarmati felszabadító mozgalom érdeklődésének homlokterében az algériai és az indonéziai események állnak. A francia imperialisták több éve folyó barbár megtorló háborúja sem törthette meg az algériai nép igazságos harcát, sőt a legutóbbi események azt bizonyítják, hogy az algériai háború komoly válságba sodorta a francia gyarmattartók politikáját. Az indonéziai események arra utalnak, hogy az indonéziai nép hamarosan kivívja az ország teljes függetlenségét és az imperialistáknak semmi beleszólásuk nem lehet az ország belügyeibe.

Az imperialistáknak, ha nem is esik nyúnyuk, mindinkább el kell fogadniuk, hogy az ázsiai és afrikai országok nincsenek többé kiszolgáltatva az 6 kényük-kedvüknek. A szocialista országokkal való új típusú kapcsolatok, amelyek az érdekek kölcsönös tiszteltetésén, a jogegyenlőségen alapszanak, elősegítik, hogy a felszabadult ázsiai és afrikai országok önálló nemzetgazdaságot teremthessenek.

A kairói, majd az akkrai értekezlet ismételt hangsúlyozta, hogy a gyarmati rabságból felszabadult népek egymás kölcsönös segítségével, közös erőfeszítésükkel és a szocialista tábor országainak támogatásával mindinkább meg akarják szilárdítani függetlenségüket, szabadságukat, békés életüket.

Május elseje ebben az évben még kifejezettebben, mint eddig a kapitalista, gyarmati és a gyarmati uralom alól felszabadult országok haladékorán impozáns seregszemléje lesz. Ennek az erőnek a megnyilvánulása bizalommal és reménykedéssel tölti el mindazokat, akiknek drága a béke és a társadalmi haladás ügye és figyelemztetés azok számára, akiknek a kizsákmányolás, a leigázás és a háború az életelemük.

(— s —)

Nem akarunk megégyezni Hirosimát, nem akarjuk, hogy gyilkos fellegek sötétítsék be az eget — ezért tüntelnek a japán dolgozók.

erősen nyugtalanítja a dolgozó tömegeket.

Az elmúlt évben és ez év elején példátlanul nagyarányú munkásmegmozdulásokra került sor a latin-amerikai államokban. A sztrájkhullám kevés kivétellel magával ragadta Dél-Amerika valamennyi országát. Az argentinai vasuti munkások és banktisztviselők sztrájkja az anyagi követelések teljesítésével ért véget. Bolíviában az

Aláírásgyűjtés Franciaországban a hadirakétákat utnak indító pályák építése ellen.

lungi értekezleten Csü En-laj elvtárs a többi között kijelentette: „A mai Ázsia és Afrika többé nem a tegnapi Ázsia és Afrika”. A fenti megállapítás helyességét az utóbbi évek eseményei megcáfolhatatlanul beigazolták. Több gyarmati rabságban sanyúlódó ország népei azóta kivívták függetlenségüket, megalakult az Egyesült Arab Köztársaság, amely az arab népek függetlenségi törekvéseinek újabb győzelmét hir-